

Қазақстан Республикасының банк және микроқаржылық қызмет мәселелері жөніндегі кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 2025 жылғы 29 қыркүйектегі № 64 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2025 жылғы 1 қазанда № 37026 болып тіркелді.

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің Басқармасы ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес өзгерістер мен толықтыру енгізілетін банк және микроқаржылық қызмет мәселелері жөніндегі Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі бекітілсін.

2. Қаржылық қызметтерді дамыту және іс-қимылды қадағалау департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

3) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы тармақтың 2) тармақшасында көзделген іс-шараның орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Төрағасының жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

4. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

*Қазақстан Республикасының
Қаржы нарығын реттеу және дамыту
Агенттігінің Төрағасы*

М. Абылкасымова

Қазақстан Республикасының
Қаржы нарығын реттеу
және дамыту Агенттігінің
Басқармасының
2025 жылғы 29 қыркүйектегі
№ 64 Қаулыға
қосымша

Өзгерістер мен толықтыру енгізілетін банк және микроқаржылық қызмет мәселелері жөніндегі Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің тізбесі

1. Ескерту. Күші жойылды - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 03.04.2026 № 44 (алғашқы жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

2. "Берілетін микрокредиттер бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесін есептеу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 26 қарашадағы № 208 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19677 болып тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтыру енгізілсін:

кіріспесі мынадай редакцияда жазылсын:

"Микроқаржылық қызмет туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 2-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**"

Берілетін микрокредиттер бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесін есептеу қағидаларында:

2, 3 және 8-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Микроқаржы ұйымдары:

1) микрокредиттер бойынша сыйақы шамалары туралы ақпаратты тарату, оның ішінде оны жариялау кезінде;

2) клиентпен жасалатын микрокредит беру туралы шартта;

3) микрокредиттерді электрондық тәсілмен ұсынған кезде интернет-ресурста жеке кабинетте, мобильді қосымшада сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесін қаріптері сыйақының басқа мөлшерлемелерімен бірдей көлемдегі және ресімдеу стиліндегі (курсив, жартылай қарайтылған, түспен бояп көрсету) нысанда цифрмен көрсетеді.

Клиентпен жасалатын микрокредит беру туралы шартта жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі компьютерлік техника құрылғыларының көмегімен басқа сыйақы мөлшерлемелерімен бір сөйлемде басылады.

Егер жалпы талаптар микрокредит беру туралы шартта кесте түрінде көрсетілсе, сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесі басқа мөлшерлемелер көрсетілгеннен кейін келесі жеке жолда (бағанда) көрсетіледі.

Микроқаржы ұйымдары өзінің интернет-ресурсында (бар болса) микрокредитке байланысты барлық төлемдерді ескере және оның қорытынды мәнін көрсете отырып, қарыз алушылардың жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеуіне арналған сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесін автоматтандырылған есептеу құралын (калькулятор) орналастырады.";

3. Сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің есебі:

1) микрокредит беру туралы шарт, микрокредит беру туралы шартқа қосымша келісімдер жасалған күнге;

2) қарыз алушының ауызша немесе жазбаша талап етуі бойынша;

3) қарыз алушының ақшалай міндеттемелерінің сомасын (мөлшерін) және (немесе) оларды төлеу мерзімін өзгертуге әкеп соғатын микрокредит беру туралы шартқа өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда жүргізіледі.

4) қарыз алушы микрокредитке қызмет көрсету кезеңінде осы Қағидалардың 8-1-тармағында көрсетілген және микрокредит беру туралы шарт жасалған күнге жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің есебіне енгізілмеген төлемдерді жүзеге асырған жағдайда, қарыз алушыға микрокредит беру туралы шартта көзделген тәртіппен жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің мәнінің өзгергені туралы хабарланады.

8. Микрокредит бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің есебіне қарыз алушының оның микрокредит беру туралы шарттың негізгі борышты және (немесе) сыйақыны төлеу бойынша талаптарын сақтамауына байланысты туындаған төлемдерін (айыппұлды, өсімпұлды) қоспағанда, қарыз алушының негізгі борыш пен сыйақы бойынша барлық төлемі, оның ішінде Қағидалардың 8-1-тармағында көрсетілген қарыз алушының үшінші тұлғалардың пайдасына төлейтін өзге де төлемдері кіреді.";

мынадай мазмұндағы 8-1-тармақшамен толықтырылсын:

"8-1. Микрокредит бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің есебіне микрокредит беру туралы шарт жасау күніне белгілі үшінші тұлғалардың пайдасына қарыз алушылардың өзге де төлемдер:

1) қарыз алушының сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының пайдасына кепіл берушінің пайдалануындағы және қарыз алушының міндеттемелерін қамтамасыз ететін кепіл затын сақтандыру шарттарын қоса алғанда, оларды жасасу микрокредит беру (өзгерту) талаптарына әсер ететін не микрокредит талаптарынан туындайтын микрокредит беру кезінде ерікті сақтандыру шарттары шеңберінде жүзеге асырылатын микрокредит сомасы есебінен төленетін төлемдері;

2) қарыз алушының кепілдік (кепілгерлік) алғаны үшін кепіл болушыға (кепілгерге), бағалаушыға кепілге берілетін мүлікті бағалағаны үшін төлемдер енгізіледі.

Егер микрокредит бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу кезінде осы тармақта көрсетілген төлемдердің мөлшерін микрокредиттеудің бүкіл мерзіміне белгілеу мүмкіндігі болмаса, онда микрокредит бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің есебіне олармен шарттар жасалған күні айқындалған осы тұлғалардың тарифтерін негізге ала отырып, микрокредиттеудің бүкіл мерзімі үшін төлемдер енгізіледі.

Микрокредит беру туралы шарт жасалған күні алыну фактісі белгісіз осы тармақта көрсетілген төлемдер қайта есептелген жағдайда нақты төлемнен кейін жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің есебінде ескеріледі."

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

3-тармақтың күшін жою көзделген - ҚР Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 15.05.2026 № 91 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

3. "Жеке тұлғаға берілген банктік қарыз беруге және оған қызмет көрсетуге байланысты комиссиялар мен өзге де төлемдердің тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 28 қарашадағы № 218 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19702 болып тіркелген) мынадай өзгерістер енгізілсін:

кіріспесі мынадай редакцияда жазылсын:

"Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 39-бабының 3-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ**:";

көрсетілген қаулымен бекітілген жеке тұлғаға берілген банктік қарыз беруге және оған қызмет көрсетуге байланысты комиссиялар мен өзге де төлемдердің тізбесінде:

2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

"2. Жеке тұлғаға берілген (берілетін) қарызды беруге және оған қызмет көрсетуге байланысты комиссиялар мен өзге де төлемдерге мынадай комиссиялар мен өзге де төлемдер жатады:

1) қарыз алуға арналған өтініш пен құжаттарды қарағаны үшін;

2) қарызды ұйымдастырғаны үшін;

3) берілген қарыз шарттарын өзгерткені үшін комиссия:

өтеу кестесі;

қарыз валюталары;

сыйақы мөлшерлемелері;

қарызды өтеу әдістері;

4) комиссия мәселелерін қарау:

қарыз алушының (қоса қарыз алушының), кепілгердің (кепіл болушының) бастамасы бойынша қарыз алушыға (қоса қарыз алушыға), кепілгерге (кепіл болушыға) байланысты шарттарды өзгертуге;

қарыз бойынша кепіл затына ауыртпалық салу шарттарын өзгерту кезінде, сондай-ақ кепіл затын ауыстыру кезінде;

кепіл берушіні ауыстыру;

клиенттің өтініші бойынша клиенттің кредиттік досьесінде қамтылған кепіл затына құқық белгілейтін құжаттарды беру;

клиенттің өтініші бойынша жеке тұлғаның тұрғылықты жері бойынша тіркеуге (тіркеуден шығаруға), кепілді қамтамасыз етудің аумағында жүргізілген қайта жоспарлауды, құрылыстарды, жапсарлас құрылыстарды заңдастыруға келісетіні туралы анықтама беру;

кепіл беруші ауысқан кезде пайдалануға берілген мүлікке меншік құқығын және (немесе) кепіл құқығын ресімдеу бойынша қызметтер көрсету;

жылжымайтын мүліктің нысаналы мақсатын өзгерту, жер учаскелерін үлестерге бөлу бойынша қызметтер көрсету;

клиенттің өтініші бойынша кепілдік қамтамасыз ету болып табылатын көлік құралының тіркеу нөмірін ауыстыруға, көлік құралын тіркеу туралы куәлікті қайта ресімдеуге, көлік құралы бойынша жоғалған құжаттарды қалпына келтіруге рұқсат беру туралы анықтама беру;

5) клиенттің сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымының пайдасына кепіл берушінің пайдалануындағы және клиенттің міндеттемелерін қамтамасыз ететін кепіл затын сақтандыру шарттарын қоса алғанда, оларды жасасу банктік қарыз беру (өзгерту) талаптарына әсер ететін не банктік қарыз талаптарынан туындайтын банктік қарыз беру кезінде ерікті сақтандыру шарттары шеңберінде жүзеге асырылатын банктік қарыз сомасы есебінен төленетін төлемдері;

6) кепілдікті (кепілгерлікті) алғаны үшін кепілгерге (кепіл берушіге), кепілге берілетін мүлікті бағалағаны үшін бағалаушыға клиенттің төлемдері;

7) екінші деңгейдегі банкке, Қазақстан Республикасы бейрезидент-банкiнiң филиалына, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымға (бұдан әрі - банк) клиенттерді тарту, клиенттер ұсынатын құжаттардың қарыз беру талаптарына сәйкестігін тексеруді жүзеге асыру, клиенттердің құжаттарын банкке беру, банк клиенттерінен қарыздарды өтеу есебіне төлемдер мен аударымдарды қабылдау бойынша қызметтер көрсететін ұйымдардың (делдалдардың) пайдасына клиенттің төлемдері;

7-1) клиенттің сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттары бойынша банктің және (немесе) өзге де ұйымдардың пайдасына қарыз алуға, қарызға қызмет көрсетуге байланысты, осы тармақтың 5), 6) және 7) тармақшаларына байланысты емес банктік шот шарттары және (немесе) банктік қызмет көрсету шарттары шеңберіндегі комиссиялар және төлемдері жатады.

8) клиенттің өтініші бойынша қарыз бойынша несие берешегі туралы анықтама бергені үшін төленеді."